

بسم الله الرحمن الرحيم

زیبایی شناسی گل و مرغ با رویکردی بر شعر حافظ

مؤلف: فاطمه برمکی

(عضو هیئت علمی دانشگاه محقق اردبیلی)

سرشناسه	: برمکی، فاطمه.
عنوان و نام پدیدآور	: زیبایی شناسی گل و مرغ با رویکردی بر شعر حافظ / مولف: فاطمه برمکی.
مشخصات نشر	: اردبیل: نگین سبلان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۶ص.
شابک	: 978-600-431-001-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: لطفعلی صورتگر شیرازی -- نقد و تفسیر
موضوع	: نقاشی‌های ایرانی -- قرن ۱۳ق. -- تاریخ و نقد
رده بندی کنگره	: ۴۱۳۹۴/۹۸۹ND ص ۹۷ پ ۴۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۹۸۵/۷۵۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۳۱ ۴

● عنوان کتاب: زیبایی شناسی گل و مرغ با رویکردی بر شعر حافظ

● تالیف: فاطمه برمکی (عضو هیئت علمی دانشگاه محقق اردبیلی)

● طراح جلد: فاطمه محمدی

● ناشر: انتشارات نگین سبلان

● چاپ و صحافی: چاپخانه نگین

● تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

● قیمت: ۶۰۰۰۰۰ ریال

● نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

● شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۱-۰۰۱-۷

سبلان
نگین
انتشارات
۰۴۵۱۲۲۴۰۶۱۴
Email: negin_chap@yahoo.com

صفحه	عنوان
1	مقدمه

فصل اول: هنرهای اسلامی و آشنایی با تفکرات نگارگران ایرانی

۴	ویژگی‌های نگارگر مسلمان
۶	نگارگری ایرانی جلوه‌ای از هنر اسلامی
۸	نگرش نرمنندان ایرانی نسبت به طبیعت
۱۰	فضای مثالی در نگارگری ایران

فصل دوم: بسترهای ظهور مفاهیم نقوش گل و مرغ

۴۱	عناصر در ترکیب بندی گل و مرغ
۴۲	مفهوم گل و مرغ
۴۵	رمز گل
۵۶	رمز مرغ
۵۹	بلبل
۶۰	هدهد
۶۱	کبوتر
۶۱	سیمرغ

فصل سوم: جلوه‌های گل و مرغ در آثار هنری ایران

۶۸	جلوه‌های گل و مرغ در نگارگری ایران
----	------------------------------------

فصل چهارم: تطبیق گل و مرغ در نگارگری و مضمون گل و پرنده در فرهنگ و ادبیات ایران (با نظر به شعر حافظ)

۱۱۹	نقش گل و مرغ در اشعار
۱۲۱	عقاید عرفانی تاثیر گذار در نقاشی گل و مرغ
۱۲۵	اشعار حافظ، تفسیر عرفانی از نقاشی گل و مرغ
۱۲۷	اهمیت نگاه و توجه به زیبایی در رسیدن به حقیقت هنر و زیبایی
۱۳۱	تحمل رنج در مسیر سلوک عرفانی
۱۳۳	استغفار ناز از معشوق است و مذلت و نیاز نصیب عاشق
۱۳۳	شب بیداری مرغ شاد و جوان و فرد عارف
۱۳۴	بیقراری های دوران همسران و وصل در بلبل و عارف
۱۳۵	تأثیر آواز بلبل بر دل عارف
۱۳۶	جلب توجه و نظر عاشق بلبل توسط چاره های معشوق (گل)
۱۳۷	شبهات ناله و آواز بلبل به ناله عارف سرگشته
۱۳۸	بهار بلبل و گل همزمان با بهار عارفان
۱۳۹	ناپایداری دوران وصال
۱۴۰	مفهوم فنا و حیرت در عرفان و تطبیق آن با چشمان بسته مرغ و مرغ خواب
۱۴۶	مفهوم حیرت و مقایسه با مرغ خواب
۱۵۳	کتابنامه

نقش مرغان، آنگاه که با گل‌ها و گیاهانی پربرگ و بوته‌های پیچ خورده درمی‌آمیزند، گونه‌ای طبیعت‌پردازی به شمار می‌روند که آن را در سنت هنری نقش‌پردازی ایرانی «گل و مرغ» می‌نامند.

دوره قاجاریه یکی از دوره‌های درخشان در زمینه تولید آثار گل و مرغ ایرانی محسوب می‌شود. با گذشت حدود صد و هفتاد سال از دوران رضا عباسی، نقوش گل و مرغ، با جذب ساختارها و جبهه‌های تصویری و رموز مشترک اسطوره‌ای و عرفانی، چنان تکامل یافته است که می‌تواند به عنوان نماد همبستگی و هویت هنرمندان ایرانی مطرح شود. عرفان و هنر از دیرباز هم پای هم، زور و روز داشته‌اند، رابطه‌ای که غیرقابل انکار است و سیر این دو سلوک را نمی‌توان از هم جدا کرد. در ایران، که عقاید دینی و عرفانی هنرمندان آن بر کسی پوشیده نیست، شاهد بروز آثاری با درون‌مایه‌ای عمیق‌تر از آنچه در ظاهر به نمایش می‌گذارد هستیم، از این میان شعر حافظ، نوعی تفسیر عرفانی نقاشی‌های گل و مرغ است. او در شعر خود پرنده و گل را در نقش اول غزل‌های عرفانی قرار می‌دهد و نگارگر آن را به تصویر درمی‌آورد. هر کس که دلش با غم عشق آشنا شد، باطنش گرفتار درد محبت گشت، آثار و نشانه‌های این گرفتاری در ظاهر وی نیز نمایان خواهد شد.